

การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย
ของศูนย์วัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยอีสานเหนือ
ปีงบประมาณ 2528 และ 2529

นางมาลี บุษยะมา



วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

ISBN 974 - 569 - 747 - 6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

014062

117454965

THE FOLLOW-UP STUDY ON THE IMPLEMENTATION OF THE THAI CULTURAL
PROMOTION PROJECT OF THE CULTURAL CENTER IN THE ISAAN-
NYA UNITED COLLEGES IN THE 1985 AND 1986 FISCAL YEARS

Mrs. Malee Boosayama

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974 - 569 - 747 - 6



มาลี บุชยะมา : การติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของ
ศูนย์วัฒนธรรมในมหาวิทยาลัยอิสานเหนือ ปีงบประมาณ 2528 และ 2529 (THE FOLLOW-UP
STUDY ON THE IMPLEMENTATION OF THE THAI CULTURAL PROMOTION PROJECT
OF THE CULTURAL CENTER IN THE ISAN-NYA UNITED COLLEGES IN THE 1985
AND 1986 FISCAL YEARS) อ. ที่ปรึกษา : ศ.ดร. ลมหวัง พิริยานุวัฒน์, 197 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อติดตามผลการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยใน
มหาวิทยาลัยอิสานเหนือ

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยเอื้ออำนวยความสะดวกไม่สามารถสอดคล้องได้ตามความคาดหวัง ปัจจัยด้าน
แผนส่วนใหญ่วางแผนไวกว้าง ๆ ด้านการปฏิบัติสามารถปฏิบัติได้จำนวนครั้งมากกว่าเป้าหมาย มีการจัด
กิจกรรมหลายประเภทคล้าย ๆ กันทุกวิทยาลัย แต่เน้นบางกิจกรรมแตกต่างกัน มีเอกสารแจกผู้เข้าร่วม
กิจกรรมแต่คุณภาพของเอกสารยังไม่เป็นที่พอใจของผู้ดำเนินงาน ไม่สามารถจัดให้มีการประเมินผล
โครงการได้ การประเมินคุณภาพปัจจัยและการปฏิบัติส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับค่อนข้างดี ถึงระดับดี
ผลลัพธ์ด้านการบรรลุวัตถุประสงค์คณะกรรมการศูนย์ ส่วนใหญ่เห็นว่าอยู่ในระดับค่อนข้างดี แต่ผู้เข้าร่วม
โครงการส่วนใหญ่เห็นว่ามีคุณภาพระดับดี

ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการศูนย์ส่วนใหญ่ เสนอแนะให้ปรับปรุงปัจจัยด้านคณะกรรมการและ
วิทยากร การปฏิบัติด้านการบริหารโครงการ และการจัดกิจกรรมขยายขอบเขตให้กว้างขวางและทั่วถึง
ส่วนผู้เข้าร่วมโครงการ เสนอให้เพิ่มคณะกรรมการและวิทยากร ด้านการปฏิบัติควรจัดกิจกรรมให้บ่อยครั้ง
และควรมีการติดตามผลการปฏิบัติ ควรประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง

มาตรฐานการดำเนินงานด้านปัจจัยประกอบด้วยความต้องการให้จัดกิจกรรม ส่งเสริม
สนับสนุนและเอื้ออำนวยความสะดวก แผนปฏิบัติ ด้านการปฏิบัติมีการบริหารและการจัดโครงการ
กิจกรรมที่ควรจัด การวัดผลประเมินผลและติดตามผล ด้านผลลัพธ์ที่ครอบคลุมทั้งด้านความรู้ เจตคติ
และการปฏิบัติ

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

MALEE BOOSAYAMA : THE FOLLOW-UP STUDY ON THE IMPLEMENTATION OF THE THAI CULTURAL PROMOTION PROJECT OF THE CULTURAL CENTER IN THE ISAAN-NYA UNITED COLLEGES IN THE 1985 AND 1986 FISCAL YEARS.
THESIS ADVISOR : PROF. SOMWUNG PITIYANUWAT. Ph.D. 197 PP.

This study sought to find out information concerning the implementation of the Thai Cultural Promotion Project in the Isaan-Nya United Colleges.

The major findings indicate that the facilitation factor was not manageable as it was expected. The planning factor was of a widely plan. Practices could be done more times than the target set. Various activities were available in common at every college but emphasis was put to each activity differently. Documents were distributed to activity participants, but the quality of them was not satisfactory according to those who implemented them. The project evaluation could not be provided. The qualitative evaluation of factors and practices was largely rated ranging from "rather good" to "good" for the results on objective attainment, the center committee members were congruent at rating it rather good. While the majority of project participants enjoyed rating it good in unison.

The suggestions from the center committee members mainly were made for the improvement of committee and resource persons factors which included practicing of project administration and broadening throughout. The project participants offered to increase committee members and resource persons. Having an activity frequently was recommended to be in practice. Follow-up of practice and public relations concerning an activity were also recommended.

Standard of factors implementation comprised needs of activity setting which required support and facilitation of plan practicing the practices covered administration and project management such as what an activity of be set, as well as its measurement and evaluation and its follow-up of results which included knowledge, attitudes, and practices.

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
สาขาวิชา การวัดและประเมินผลการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อผู้จัดทำ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงด้วยดี ก็ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จาก ศาสตราจารย์ ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ช่วยกรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบ แก้ไข ข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ทำให้ผู้วิจัยมีความมั่นใจ และ ซาบซึ้งในความกรุณาของท่านอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอีกหลายฝ่าย เช่น อาจารย์ประจำ พระแก้ว หัวหน้าภาคพัฒนามาตรฐานการดำเนินงานวัฒนธรรม หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู ได้ให้ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับโครงการ ผู้ทรงคุณวุฒิ 13 ท่าน ดังรายชื่อในภาคผนวก ที่ได้กรุณาให้ คำแนะนำปรึกษาด้านการสร้างเครื่องมือการวิจัย และการหามาตรฐานการดำเนินงานการส่งเสริม วัฒนธรรมไทยของกรมการฝึกหัดครู ผู้อำนวยการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม 4 วิทยาลัยครู ในสหวิทยาลัย อีสานเหนือ ที่กรุณาให้ข้อมูล และให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล อาจารย์สุนทร ไชยชนะ ให้ความช่วยเหลือด้านการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ และสุดท้ายอาจารย์นิพนธ์ อินสิน ที่ช่วยด้านการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยความตั้งใจและเต็มใจยิ่ง

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในน้ำใจ และความกรุณาของท่านที่กล่าวมาแล้วเป็นที่ยิ่ง จึงใคร่ขอ กราบขอบพระคุณไว้เป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภูมิ	ถ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
ความจำกัดของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	7
ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม	7
ความรู้เกี่ยวกับการประเมินโครงการ	17
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
แบบจำลอง เคาท์ที่แนนซ์ของสเติก	39
กิจกรรมภายใต้การประเมินตามแบบจำลอง	41
ตัวแปรที่ศึกษา	47
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	50
การวิเคราะห์ข้อมูล	50
การกำหนดคะแนนของข้อมูลจากแบบสอบถาม	51
การกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของมัธยิม เลขคณิต	51
การแปลความหมายค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	52
การหามาตรฐานการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	53
4 ผลการวิจัย	54
ส่วนที่หนึ่ง ผลการวิจัยภาคบรรยายเกี่ยวกับการติดตามผลโครงการส่งเสริม วัฒนธรรมไทยในสภวิทยาลัยอีสานเหนือ	55
ผลการวิเคราะห์หลักการและเหตุผลของโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ...	57
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงตรรกะระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์	59
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์	69
ข้อมูลเชิงประจักษ์จากแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุง ปัจจัยและการปฏิบัติจากความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม และจากผู้เข้าร่วมโครงการ	104
ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงประจักษ์ ระหว่างปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติ และผลลัพธ์	115
ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังกับสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ...	118
ส่วนที่สอง ผลการวิจัยภาคการตัดสินคุณค่าของโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ในสภวิทยาลัยอีสานเหนือ	128
มาตรฐานการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านปัจจัยเบื้องต้น การปฏิบัติและผลลัพธ์	128
ผลการประเมินเพื่อตัดสินคุณค่าของการดำเนินงานโครงการส่งเสริม วัฒนธรรมไทย	134

บทที่	หน้า
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	144
ผลการวิจัย	144
การอภิปรายผล	152
ข้อเสนอแนะ	155
เอกสารอ้างอิง	159
ภาคผนวก	164
ประวัติผู้เขียน	201

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรมจำแนกตาม วิทยาลัยครูและสถานภาพของความรับผิดชอบ	45
2 จำนวนประชากรผู้เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นผู้ติดตามผลการดำเนินงาน โครงการส่งเสริมวัฒนธรรม ในพื้นที่จัดกิจกรรม	46
3 จำนวนแบบสอบถามที่แจกทั้งหมดและได้รับคืนมาที่สมบูรณ์	46
4 ข้อมูลจากความคิดเห็นของผู้อำนวยความสะดวกศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	59
5 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของปัจจัยด้านแผนปฏิบัติการ ตามความ คิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	76
6 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านอาคารสถานที่ตั้งสำนักงาน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมตามความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม.....	77
7 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านอาคารสถานที่สำหรับจัดกิจกรรม.....	78
8 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม.....	79
9 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านด้านคณะกรรมการส่งเสริม วัฒนธรรมไทย	80
10 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านวิทยากรตามความคิดเห็นของ คณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	82
11 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านวิทยากรตามความคิดเห็นของ ผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย.....	82
12 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านผู้เข้าร่วมกิจกรรม	83
13 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	84
14 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านเอกสารประกอบการจัดกิจกรรม ตามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ	85

15	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพปัจจัยด้านแผนการใช้งบประมาณ	86
16	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติด้านการประชาสัมพันธ์	87
17	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์.....	88
18	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติด้านเวลาในการจัดกิจกรรม....	89
19	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ภายในวิทยาลัย	90
20	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ภายนอกวิทยาลัย	91
21	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมฉายวีดีโอเทป หรือ สไลด์ประกอบการบรรยายวัฒนธรรม	92
22	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรม อบรม สำนึก ผูกปฏิบัติ มารยาทประเพณีไทย	93
23	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรม อบรม สำนึก นิทรรศการ งานช่างฝีมือท้องถิ่น	94
24	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมการเข้าร่วมกิจกรรม ตามประเพณีของท้องถิ่นในเทศกาลต่าง ๆ	995
25	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมฟื้นฟูประเพณีพื้นบ้าน....	96
26	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการปฏิบัติกิจกรรมการฝึกระเบียบวินัย ในตนเอง	97
27	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของการบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของ โครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทย	98
28	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของผลลัพธ์ของการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการศูนย์ศิลปวัฒนธรรม	100
29	ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพของผลลัพธ์ การปฏิบัติกิจกรรมตามความ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมโครงการ	102

ตารางที่ 1

หน้า

30	ข้อมูลเชิงประจักษ์จากแบบสอบถามปลายเปิด ข้อเสนอแนะเพื่อ การปรับปรุงปัจจัยและการปฏิบัติ	111
31	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครุมหาสารคาม	118
32	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูสกลนคร	121
33	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูอุดรธานี	123
34	ผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างความคาดหวังและสิ่งที่เกิดขึ้นจริง ของศูนย์ศิลปวัฒนธรรมวิทยาลัยครูเลย	125
35	ผลการประเมินการดำเนินงานโครงการส่งเสริมวัฒนธรรมไทยของ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมในสหวิทยาลัยอีสานเหนือ	134

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่ 1 โครงสร้างแบบจำลองค่านิยมที่แท้จริงของเด็ก	40
2 แสดงรายละเอียดของการบรรยายสิ่งที่มุ่งประเมิน	42